

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, színház-utca 95. sz. a.,
I. em. hátul az udvarban,
hol a szerkesztő hétköznapokon délelőtt
10—12 óra között,
és Bolonya, mester-utca 325. sz. a.,
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt; félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr. (1—10 sor
helye 40 kr.) Nagyobb és többszöri hirde-
téseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bérmentesen 30 kr.
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s. társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

58. szám.

Brassó, Csütörtök, május 20-án.

II. évfolyam 1886.

Iparunk életkérdése.

II.

A tarifa-leszállítás még az államra is nagy előnnyel járna. Emelné a magyar államvasutak forgalmát s így természetesen jövedelmét is. Akkor tehát, midőn az állam mentő segédelmet nyújt ily módon a keleti határszél iparának, illetve a nyugoti részek gazdaságának, ugyanezzel saját magának is tesz közvetetlen szolgálatot, el is tekintve attól, hogy a polgárság jóléte egyszersmind alapja az állam felvirágzásának.

Az államnak tehát kettős érdeke van ezen felvetett eszméhez való hozzájárulásra. A Bulgáriával fennálló 8 százalékos vámtétel elég kedvező, hasonlóképp Szerbiával fennálló kereskedelmi viszonyunk, hogy ott a magyar ipar gyökeret verhessen. Első és főfeltétel azonban egy lehető olcsó vasuti tarifa. Mihelyt egyszer iparunk meghonosult Bulgáriában és Szerbiában, nem szorultunk már Romániára. Akkor nem a szomszéd kis állam fog csak úgy lóhátról velünk beszélni. El lesz zárva a nyers-termények és élő állatok behozatala Romániából. Ennek hatása alatt fejlődni fog nálunk Erdélyben a szarvasmarha-, de különösen a juhtenyésztés, nem lévén kitéve a káros versenynek. Az erdélyi gazda nagyobb súlyt fog fektetni a juhtenyésztésre, míg az olcsó szállítás mellett sertésszükségletünket az ország szivéből fogjuk fedezni. A buzának ismét meglesz az ára, s ha Románia esetleg le is tudja szorítani a külső piac árát, legalább a hazai piacokon nem fog versenyezni hazai termékeink ellen.

Ez esetben érdekeink ellenezni fogják egy újabb szerződés esetleges megkötését, ép úgy, mint ma követelnék.

Minden a vasuti tarifa körül forog. Ez azon gócpont, melytől sorsunk, ez országrész sorsa függ. Mindenekelőtt tehát ezzel kell tisztába jönni. Tegyük tehát ez irányban, a mit csak tenni lehet.

Attérve már most a cikk második részére, azaz az állami szállításokra, ez az ország egyes vidékeire nézve nagy áldás lenne. Így reánk nézve is.

Eddig a kormány a cenztralizáció elvét követte. Indokát ez ama felfogásban találta, hogy beállható szükség esetén könnyebb a szállításokat egy központból eszközölni, mint az ország különféle vidékeiről.

litásokat egy központból eszközölni, mint az ország különféle vidékeiről.

Ez elv különösen a katonai szállításoknál dominál. Sőt a hadügyminiszter e tekintetben annyira megy, hogy szükségletei kétharmadát Ausztriában fedeztetni s csak egy harmadot Magyarországon, hozzávéve Horvátországot is.

Hogy ez nem igazságos arány, azt bővebben indokolni felesleges. Utalt erre különben a „Nemzet” cikke is. Ha egyenlően követeli a monarchia mindkét országrésztől a véradót, egyenlően kell őket a katonai szállításokban is részesíteni.

Eltekintve azonban ettől is, a cenztralizáltikus szállítási rendszer épen azon szempontból tarthatatlan, a melylyel eddig annak előnyeit indokolták. Egy szállítási központ könnyebben kerül az ellenség kezébe, mint az ország legellentétesebb pontjai. S ez esetben a központon kívül lévő csapatok szükségletei fedezhetetlenek. Ilyenkor fűhez-fához kell kapaszkodni; az állam akarva, nem akarva, kénytelen a szükségleteket az illető vidékeken, nem ritkán ötszörös árban beszerezni.

Ma kiadatik a katonai szállítás akár egy vállalkozónak, akár egy vállalkozó konzorciumnak. Ezek azután dolgoztatnak a vidéken, — csak hogy oly árak mellett, melyekkel a szegény iparos fenn nem állhat. A vállalkozó leszedi a tej fölét, a szegény vidéki iparos elégedjék meg a savójával is.

Régen hangoztatjuk mi már az állami szállítások decenztralizációjának feltétlen szükségét. Gróf Bethlen András főispán sem érintette most először a tárgyat. Már mult évben épen pártunk tagjai interpellálták meg a brassói csizmadiák érdekében a hadügyminisztert. A főispán műve volt, az ő felkérésére történt. Emlékezhettek erre a t. olvasó.

Azonban ha az állami szállítások decenztralizálásának szüksége fenforgott már eddig is, most égetővé válik.

Ha egyszer megszűnik kivitelünk, akkor csak ez az egy orvosság marad hátra. Az államnak, ha polgárai adóképeségét fenn akarja tartani — s melyik állam nem akarná ezt — akkor kötelessége polgárainak segítséget nyújtani, még áldozatok árán is. Mennél inkább akkor, ha e segítség az állam megterhelhetése nélkül lehetséges. Csak némi kezelési nehézségekkel járna az egész. Egy központi átvételi

bizottság helyett minden ezrednek volna átvételi irodája. Ez esetben a legénység bizonyára jobb felszerelésben részesülne, mint jelenleg, pedig a kincstár talán még meg is takaríthatna valamit.

Azon kényszerhelyzet, melybe a romániai vámszerződés meg nem köthetése miatt a kormány polgáraival szemben jutott, ez irányban sem fogja eltéveszteni hatását. Ma még szállítási szerződések vannak érvényben. Mihelyt azonban ezek lejártak, kétségtelen, hogy a decenztralizáció fog győzelemre jutni.

Ez azonban még későbbi dolog lenne. A mig ennek ideje elérkeznék, addig iparosainkat tespedésben, kitéve a nyomornak, hagyni nem szabad. Számolni kell arra is, hogy Románia meg akarja oda át honosítani az erdélyi ipart. Az állam a vállalkozóknak a legnagyobb kedvezményeket megadja. Másrészt alakulnak egyes konzorciumok, melyek minden készítménye átvételét biztosítják a gyárosnak. Ez a legbiztosabb garancia. — Már is mozognak nálunk ügynökök, hogy nagyobb iparosainkat kivándorlásra bírják. Két tekintélyes brassói posztós, egy szalámigyáros és mások is nyertek már ajánlatot ezen oldalról. Engednek-e a hívásnak, vagy nem, azt még nem tudjuk. Nem lehetetlen, hogy igen. Ez esetben azután a veszedelem kész. Mihelyt a kivándorlás nagyobb dimenziókat ölt, — iparunk teljesen veszve van.

Érdeklünk tehát, hogy ezt minden rendelkezésünkre álló eszközzel megakadályozzuk. Mert ha csak valahogy megvan a lehetősége a megélhetésnek, az iparos nem szívesen hagyja el hazáját.

Gróf Bethlen András főispán szép cikkében megmutatta az irányt, melyben a segítség keresendő. Mi részünkről meggyőződésünk minden erejével csatlakozunk azon cikkben oly alaposan kifejtett nézethez. Ebben az irányban kellene már most sürgősen mozogni. Minden perc, melyet elmulasztunk, felette drágába jó.

Van még egy mód a segítségre. De ez is szorosan összefügg ezen új kereskedelmi vonallal. Erről azonban csak jövőre szólunk.

Addig tehát, mig az idő nem éget, mozgjunk. Kereskedelmi kamara, iparegylet (Gewerbeverein), kereskedelmi és iparegylet, iparosok és kereskedők, karoljuk fel tőlünk tel-

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A kincskeresők.

— Beszély. —
(Folytatás.)

Egyenessen Filippo aknájába ment, a hol aztán, miután még egyszer gondosan körültekintett, hirtelen eltűnt.

Az utolsó harangütésnél Antal ismét előre lépett, mig épen szemben állott az akna nyílásával, hogy abba beletekinthetett. Guiseppe élénk társalgásba merült itt. Filippoval; látszólag közönyös dolgokról beszéltek. Antal megállott s hirtelen elkiáltta magát:

— Jó napot Filipo és Giacomo!

Filippo a hang felé fordult. Ugyanezen pillanatban Guiseppe előrántott övéből egy tört s ugy sziven szurta Filippot, hogy ez szóltanul rogyott össze.

Antal csaknem elsikoltotta magát ijedtében.

— Gyorsan, el! — kiáltá, Guiseppe az üregből.

— Menj, beszéld el, mit követett itt el Giacomo!

Antal egész testében remegve, rohant a falnak. Guiseppe nyugodtan kiüríté meggyilkolt társa zsebeit, egy gyűrűt is lehuzott ujjáról s egy arany amuletet melléről. Mindezt a kis bőrtárczával magához vette; megtisztította kezét és törét az orvul meggyilkoltnak véréből.

Utját most nem vette, újól a hegynek, hanem

le a völgynek, úgy, hogy el kellett haladnia közös sátoruk mellett. Ott — észrevétlenül — belépett s eldugta a lopott tárgyakat azon csomagba, melyben Giacomo vasárnapi öltözetét tartotta. Azután ismét aknájához lopózott s folytatta munkáját, mintha mi sem történt volna.

Mialatt Antal Steinheidba sietett, küzdött lelkiismeretével s már-már elhatározta, hogy valójában tárja fel a dolgot, de hirtelen eszébe jutott, hogy ez esetben Giacomo eléri célját Annánál, görcsösen összeszorította öklét s a féltékenység démonja legyőzte benne a jó érzést. A tanácsházán úgy mondta el az esetet, a hogy Guiseppe rendelte volt neki.

A polgármester azonnal néhány erőteljes férfiut vett maga mellé s elment velük az aranyásók sátorába. Antalnak el kellett volna őket kísérni, de kijelentette, hogy Giacomo borzalmas tette annyira följérge, hogy alig birt a lábán állni. — És valóban hasonlított is egy halálos beteghez; arcát halálsápadtság lepte el, homlokán kiütött az izzadság, teste remegett, mintha a hideg gyötörte volna.

Ennélfogva a polgármester és társai egyedül mentek a borzalmas tett színhelyére. Filipo teste még úgy hevert ott, a hogy a gyilkos hátrahagyta s minthogy itt már nem volt mit tenni, egy ör vizsgáló utána elindultak Giacomo felkeresésére. Ez alatt beesteledett s a mint ezek az aranykeresők sá-

torához értek, Giacomo vigan fűtőüreszve szembe jött velük. Bámulva a késő látogatás felett, épen kérdezni akarta a polgármestertől ennek okát, mire ez karon ragadva őt, felkiált:

— Kötözzétek meg ezt a hirhedt gyilkost!

Giacomo nagyon meghökkent a polgármester szavain.

— Mit mond ön, mit akarnak tőlem?

— Hallgass! — kiált rá a polgármester.

— Kötözzétek ehhez a fenőhöz! Schmidt mes-ter, ön ott marad mellette őrség gyanánt, mig mi kikutatjuk a sátrat.

Ez alatt Guiseppe is odaérkezett, a ki ma tovább látszott dolgozni, mint rendesen. Szeme már távolról alattomos mosolyt árult el, midőn a bilincsekben lévő Giacomot s a városi urakat meglátta.

Csakugyan — így szólt magában — jól végezte dolgát a tökfilkó; már féltem, hogy ingadozni fog és elrontja dolgomat.

Elnyomta örömet, látszólag megütődve sietett Giacomo felé.

— Szent szűz! — kiáltott — mi történt itt? Mit akarnak ezek az emberek?

— Ha tudnám! — sóhajtá Giacomo.

— Gyalázat! — szakítá felbe őrzője.

— Ki hitte volna, hogy ez az ifju oly megrögzött gonosztevő. De várj csak, majd meglágyítunk,

hetőleg saját ügyünket, tegyük meg mindent, hogy kieszközöljük a segítséget. A kormány eddig is megmutatta, hogy hajlandó tenni értünk. Azt hisszük, tenni is fog. De mindenkéltől nekünk kell mozognunk. Vegyünk példát fáradhatatlan főispánunktól. Az ő buzgalma s jóakaró gondoskodása lelkesítsen minket a közös munkára.

Élettünk, jövőnk függ e lépéstől. Ne habozunk. Cselekedjünk!

Szt.

Belföld.

Az új igazságügyminiszter. Fabinyi Teofil kir. táblai tanácselnöknek igazságügy-miniszterré történt kinevezetéséről már szóltunk. Fabinyi tegnapelőtt már le is tette a hivatalos esküt király ő felsége kezeibe. Kinevezetését a hazai sajtó pártállására való tekintet nélkül, helyesléssel fogadta.

Országgyűlés. A képviselőház közgazdasági bizottsága május 18-iki ülésén Istóczy tőzsde adójavaslatát illetőleg elhatározta, hogy a házat felszólítja, mondja azt ki jogosultnak, hogy elismeri ugyan a tőzsdei ügyletek megadóztatásának jogosultságát, de a szóban forgó törvényjavaslatot ez alkalommal időszérűnek nem fogadja el, hanem a kormányt felhívja, hogy a kérdést figyelemmel kísérje és annak idején e tárgyban megfelelő előterjesztést tegyen.

A képviselőházban a póthitelekéről szóló törvényjavaslat fölötti vita berekesztetett. Gr. Szapáry pénzügyminiszter és Lukács előadó megtartották zárbeszédüket. A többi zárbeszéd holnap történne meg.

A vámháború Romániával. Az osztrák-magyar vámkonferencia Szögyény külügyminiszteri osztályfőnök elnöke alatt május 17-én ülést tartott, melyen br. Glanz osztálytanácsos, br. Biegeleben miniszteri titkár, br. Kalchberg miniszteri tanácsos, br. Jorkasch titkár, Matlekovits államtitkár és br. Andreánszky osztálytanácsos voltak jelen. A tanácskozás folyamán tételeként átvétetett az általános vámtarifa és a Románia irányában f. évi június 1-től életbe lépő vámemelések és az eddig vámentes árukra alkalmazandó vámtételek legnagyobb része megállapított. Ezen vámemelések nehánya az eddigi vámtételekhez képest 50—100 százalékgig, illetve az érték 25 százalékgig terjed. A vámkonferencia tanácskozásait közelebb befejezi, úgy, hogy a retorzió nélküli intézkedések tekintetében szükséges rendeletek rövid idő alatt kibocsáthatók lesznek. — Ludwig miniszteri tanácsos, ki 18-án reggel Bécsbe érkezett Baumgartner pénzügyminiszteri osztályfőnökkel tanácskozásokat folytat azon intézkedésekre vonatkozólag, melyek Romániával szemben a szeszre, cukorra és petróleumra nézve szükségessé válnak.

Külföld.

A görög kérdés. Athénből május 17-ről a Reuter ügynökség jelenti: Agriovotánoból mai kelettel azt táviratozzák, hogy egy skiathosi halászbárka át akart hatolni a zárvonalon, mire egy osztrák-magyar torpedó-naszád által üldözöbe vétetett. A halászok a náluk lévő dinamittöltényeket, melyeket a halászatnál szoktak használni, a torpedónaszád ellen használták, mire az utóbbi abbahagyta az üldözést. Skiathosszal az összeköttetés megszakítva marad. A skiathosi polgármester azt táviratozta Valóba, hogy attól tart, hogy az osztrák-magyar hajók elveszik a görög ha-

rendelkezünk mindenféle aprósággal, melyek már nem egy gonosztevőnek oldották meg nyelvét.

A polgármester semmi feltűnőt nem talált a sátorban; rendeletére azonban az emberek kihordották a velenceiek börtáskáit, melyekben ruhájokat tartottak. A sátor előtt még elég világos volt hogy tisztán láthassanak mindent. A szükséges felvilágosításokat Guiseppe adta meg s minthogy Guiseppe is megerősítette állításait, a zsákok sorban vizsgáltattak meg.

Giacomo batyujára legutoljára került a sor; ez is — mint a többi, gyanutlannak tetszett s már csalódva akart visszafordulni a polgármester, midőn újból megtekintéskor Giacomo ünnepi ruhájának egyik meglehetősen rejtett zsebében kis börtáskát vett észre. Felnyitotta s íme egy gyűrű s az amulet volt benne, mely Filippo tulajdona volt. Ismerte mindenki, látták rajta mindég, sőt a polgármester egy ízben meg is akarta azt vásárolni tőle.

— Hogyan került Pilippo tulajdona s e véres zacskó a te ruháid közé? — kérde azután szigorú hangon.

— Nem tudom, — mondá ez megütődve.

— Esküszöm nektek minden szentre, én egész nap csendesen dolgoztam aknámban, nem törődve senkivel s mostanáig nem is hagytam el munkám helyét.

(Folytatása következik.)

jóraj részére Skiathosban elhelyezett nagy köszénkészletet. Spizzia szigetén hiány van élelmiszerekben. Egy angol gőzhajó elhagyta állomáshelyét, hogy Szirából, Euböából és Voloból a parlamenti képviselőket Athénbe hozza. Az Athénből nemrég kivonult ezred egy zászlóalja parancsot kapott, hogy térjen vissza Athénbe. A másik két zászlóalý Athénben marad.

Orosz hangok. A Bécs és Bukarest közti konfliktusban a Petersburskija Vjedomosztí annak jelét látja, hogy nemsokára a két ország tisztán politikai természetű viszonyaiban is változás ált be mert egyebek közt a román hadügyminiszter livádai útja arra enged következtetni, hogy Románia kész Ausztria-Magyaroszágnak nemcsak gazdasági igáját lerázni.

Az orosz-német viszonyokat Katkov ur már sokkal kevésbé látja rózsánnak, mióta Angol- és Németország a csendes Óceánon békés megegyezés után rendezték gyarmati érdekeiket. Most a két ország jó szomszéd, a mi azt is megmagyarázza, hogy a német sajtó Anglia politikáját a bolgár és görög kérdésben jogosnak találja, míg az afghán kérdésben még Oroszország partján állott. Oroszország barátsága Németországra nézve csak addig bir becsesél, míg kénytelen lesz — mint Moltke mondta — arcvonalal nyugodt felé fordulni.

Román lapszemle.

A romániai egyesült ellenzék minden erejét megfeszíti, hogy a szabadelvű kormányt megbuktassa. Az apostolok vándorlása s ezek között Bretiano Deme-teré még mindig napirenden van. Legközelebb Botosánban Moldvában fognak népgyűlést tartani, a melyhez a legfényesebb reményeket fűzik, ha valami véletlen meg nem zavarja a számítást.

Jelenleg három népgyűlés határozata fekszik előttünk, természetesen a boárok népgyűlését értve, u. m. a berladi, (Moldvában), a pitești és gyurgyevói. A berladi szerint a mostani kormány sem nem tudta, sem nem akarta a nemzet gazdasági és politikai érdekeit megvédelmezni; az igazságszolgáltatást leigázta, a közigazgatást megromtotta, Románia pénz- és kereskedelmi ügyét kompromittálta, a szegény néposztályokra súlyos adókat rótt s így a boérok népgyűlése minden törvényes eszközt fel fog használni ezen kormány megbuktatására.

A pitești gyűlés határozatilag kimondotta, hogy a közigazgatás önkényű és romlott, az igaztalan adók tönkre teszik a nációt s miután még az a veszedelem is fenyegeti, hogy a kormány megint új vámszerződést köthet, — mindent el fog követni a kormány megbuktatására. — A gyurgyevói boár népgyűlés ugyanazt mondja ki, a mit a pitești. Látszik, hogy mind a kettő egy konyhán készült. Még az sem elégítette ki az egyesült ellenzék, hogy a vámszerződés megkötése meghiusult. Dicsekedhetik — azt írják — ezzel a kormány s még hazafiságot is kereshet benne, de nekik még a legkedvezőbb szerződés sem kell, mert ők semmit sem hisznek; mert most nem józan elvek uralkodnak, hanem az erőszaké, a Bismarck maximája szerint.

Ezekből láthatja a t. olvasó, hogy oda át jelenleg nincs kivel szóba állani. Kormány és ellenzék egyaránt hazafiságot keres abban, hogy: „Nem kell vámszerződés!” sokáig fog-e ez a chauvinista áramlat tartani? Mi azt hisszük, hogy nem; mert ha Magyarország számára szükséges van a romániai piacokra, áll ez még inkább megfordítva is.

A brassói „Gazeta” szerint Románia gondolt a szakadás következményeire; de vajjon így tett-e a magyar kormány is? szem előtt tartották-e a magyar delegátusok, hogy a mig Románia az ő terményeinek csak egy részét veszíti, azalatt az erdélyszéli lakosság egészen elveszíti kereskedelmét, melyből eddig élt, a nélkül, hogy mással helyettesíthetné. — „Gazeta” szerint tehát csak a magyar delegátusok és a magyar kormány kellett volna, hogy meggondolják, hogy mit tesznek; mert a román kormány okos volt és gondolt a szakadás következményeire. Azt hisszük, hogy a magyar kormány is meg fogja nyugtatni a „Gazetát”, hogy ő is gondolt a szakadásra s annak következményeire, ha nem is épen olyan okos, mint Románia kormánya. Csak türelem!

A vámháború mellett Longinu Hosszu dévai ügyvéd is kardot kötött Herman Ottó ellen a „Gazeta”-ban a szebeni román programm védelmére. Nem a mi dolgunk neki felelni, tudja Herman Ottó, hogy rozsdás puskával lehet löport vesztegetni, de nem lehet kárt tenni. Mi csak két pontját említjük meg ennek a rettenetes támadásnak. 1. Senki sem tudja, Longinu szerint, bebizonyítani, hogy hol történtek azok a gyáva gyilkosságok, t. i. 1784. és 1848—49-ben. 2. A román nép soha sem vett részt az ilyen gyilkosságokban. — Poporul român nu aie odată n' a luat parte la astfel de ucideri. — Már most álljon elő Herman Ottó és tanítsa meg ellenfelét

a történelemre. Mi ugyan szóba nem allanánk olyan emberrel, a ki ilyent le mer írni és ki mer nyomtatni.

Megemlítjük még, hogy a „Gaz.” a népfelkelési törvényjavaslat felett lefolyt országgyűlési vitatkozást lapja szűk keretéhez képest közölgette, de a „Tri-buna” még mindig a kolozsvári sajtóért közli olvasóinak nagy tanulságára és vigasztalására. Különösen nagy szerepet juttat benne a „Kolozsvári Közlöny”-nek, mely a nyulat a bokorból kiugratja s mely ezután sem fog szemet hunyni a hazaellenes üzemekre. A „Gazeta” röviden végzett az egész perrel. Nem fájt neki a más feje.

Oda át nagyon hirelik, hogy Sándor bolgár fejedelem legközelebb meglátogatja 1. Károly román királyt, ki magas vitéz vendégét a sinai királyi lakban fogja fogadni. A román lapok erősen hangsúlyozzák Dobrudza mielőbbi elrománosításának szükségességét. — Alig hisszük, hogy a bolgárok is ezen a nézetten legyen; mert az a föld, az ő testükből való test.

Czenkalji.

„A mi kenyérünk”.

— A „Kronstädter Zeitung”-nak. —

Egy bőjti prédikáció alatt az összes falusi hallgatóság könyvekbe lábadt — egyetlen paraszt ember kivételével, ki midőn szomszédja méltatlankodva kérde: „Hát te miért nem sirsz?” azt felelé: „Nem tartozom ezen eklézsiához.”

En is igazán örülök, hogy nem tartozom az eklézsiához; — nem lévén sem miniszter, sem főispán, legalább a „Kr. Ztg.” szememre nem lobbantathja, hogy azt a véres verejtékkel szerzett „a mi kenyérünk”, — melynek ízét még nem ismerem — meg nem érdemlem!

Sok hasznos találmányt köszönhetünk Amerikának — ott van Edison is — s több mint valószínű, miszerint a „szász kenyér” felfedezését is — mert józan szász embertől ilyesmi ki nem telhetik, — szintén a merész amerikai vállalkozási szellemnek köszönhetjük; mi onnan is sejthető, hogy például a „Kronstädter Zeitung” szerkesztői irodában, bizonyos idő óta, a lap polémikus, azaz: ki nem ollózott részét a la amérique szokták megírni.

L'Europe m'ennuye! mondá I. Napoleon, és muszkaországba indult. Ha a „szász-német néppárt” valamely belső embere unatkozik une faute de mieux — (valami jobb hiányában) mint a franczia szokta mondani, megy ujságba írni, — t. i. az övébe.

A sok ájtatos hívő mellett, van a „szász-német néppárt”-nak néhány irányadó, független embere is, kik igényt tartanak arra, hogy nemcsak itthon, de másutt is komolyan vétessenek, s meg sem találkoztak eddig köztük csak egy is, ki a „Kr. Ztg.” magas röptű lkárosát több óvatosságra intette volna; mert ama odaviaszkolt szárnyu, mondvacsinált felístenen könnyen megtörténhetik, miszerint egy szerencsétlen perczhen belebukhatik nem az ikarusi, de a pakurári tengerbe.

„A mi kenyérünk” — E beszéd nem igen illik egy oly uriember szájába, a ki a „Versailles-Klub” kegyelméből él, ez ugy hangzik, mint mikor az urasági inas azt mondja: „A mi kastélyunk!”

Ez azonban csak kis baj; nagyobb baj ennél az a sajátságosan jellemző emberségtudás hiánya.

Egy jóra való parasztgazda bir annyi emberséggel, hogy nem veti béresének a szemére azt a falat kenyeret, mit neki adni köteles; mert belája, hogy szegény dolgozik érte. Egy miniszter vagy főispán, de sőt egy viczispán is, sokkal érzékenyebben vesz az ily szemrehányást, mint akár — egy kis béres is. — És ezen kellemetlen érzést azon körülmény még inkább fokozza, hogy e feneketlen durvaság nem Muszkaországból, hanem egy kultur-nemzet legdrágább ágának aranyos zöld lombjaiból ered!

Az a bizonyos szél; melyet a régi görögök por-thének, egy görög bölcs pedig a Cynizmus legöregebb fiának nevezett, ott fúj, a hol akar, és ha kellemetlenül érinti orrunkat, hátat fordítunk az ügyetlennék, ki kellő időben a természet szavának nem tud parancsolni.

A mi magas kulturájú ultra polgártársainktól pedig már rég megszoktuk, hogy ugy pattognak és sziszegnek, mint a nyersfa a lángokban.

Az ujdonsült „szász kenyér” is csak szagolni való; bors a magyarok orra alá. Még ha enni lehetne, sem fogadnám el, mert nem adnák azt szívesen.

De végül még is csak nyitva marad a fontos kérdés, ha vajjon az a „szász kenyér” szász eredetű-e vagy sem? A szeretetreméltó „Kr. Ztg.” alatt állítja, hogy „igen”; a „Brassó” pedig, hogy „nem!” Ha másképp nem lehet, e viltás tárgyban ott kell kereshnünk az igazságot, a hol az egyszeri pap is felelt; a mi pedig így történt.

Az első advent-vasárnap reggelén prédikációt tartott egy szerzetes, szónoklatát így fejezvé: Szeretett hiveseim! az új szövetség magyarázója nem értenek egyet arra nézve, hogy ama számár, melyen a Jeruzsálembe való bevonulás történt, csődör volt-e vagy kancza. De ne bibelődjünk most ezen aprósággal; bizzuk ezt a délutáni hitszónok urra. És Adrás páter, kinek azonnal megvitték a csipős megjegyzést, és ki nem vala az az ember, hogy hallgatag zsebre dugná; a délutáni predikációban így nyilatkozék: Etőttem sem ismeretlen, hogy az újszövetség magyarázója azon számár nemére nézve, melyen a bevonulás történt, nincsenek egy értelemben. A fráter, mely ma délelőtt predikált, nem tudta a kérdést megoldani; hanem reám utalt. Mondjátok hát meg neki nevemben, hogy úgy én, mint szintén valamennyi értelmes ember — nemi megkülönböztetés nélkül, — a szentírás szavai szerint, egyszerűen számárnak tartjuk.

De mi se bibelődjünk tovább ezen ujdonsült nemzetiségi kenyérrel; fejezzük be inkább e sorokat. Santeul francia poéta elmés megjegyzésével. Ez ugyanis Párizsban jelen volt egy ugyancsak rosszul elsült predikáción (körül-belül ury, mint a »szász kenyér«) Santeul azt találta mondani: Ez előtt egy évvel a tisztelendő ur jobban csinálta. Mire egy mellette álló feléje fordulva megjegyzé: Hisz akkor még pap sem volt! — Épen azért — felelé amaz.

Igy van az bizonyos ujságcsinálókka is, kiknek szól a: nec sutor ultra czepeidam.

H. J.

Tanügy.

Pályázat.

A brassói m. kir. állami főreáliskolánál a jövő iskolai év kezdetét fogva betöltendő:

I. modern philologiai tanszékre, melylyel a magyar nyelv és irodalom, valamint a német nyelv tanításának kötelezettsége jár, továbbá;

II. rajztanári állomásra, melylyel a szabadkézi rajznak s mellékesen a rajzoló és ábrázoló mértan tanítása van összekötve, végre

III. történelmi tanításra, melyben a melléktárgyat a földrajz vagy a magyar nyelv képezheti, ezen pályázat nyitattik.

Ez állomások mindegyike rendes tanárnak évi 1200 frt fizetést, 200 frt lakbért és 100 frt ötödéves pótlékot, helyettes tanárnak 800 frt. évi fizetést biztosít. Pályázók a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztériumhoz címzett folyamodványaikat, melyekben életkoruk, vallásuk, nős vagy nőtlen állapotuk, hadkötelezettségi viszonyuk, végzett tanulmányaik, irodalmi munkásságuk, tanképesítések és eddigi szolgálataik okmányokkal igazolandók, ha szolgáltatban vannak, előjáróságuk útján minősítvényi táblázattal, különben pedig közvetlenül a nagy-szebeni kir. tanterületi főigazgatósághoz f. évi május hó 25-ig küldjék be, megjegyezve, hogy a II. III. tanszékénél az oly pályázók, kik a német vagy román nyelv elméleti és gyakorlati ismeretét is igazolják, előnyben fognak részesülni. Az olyan kinevezett, ki a tornatanítással is bír képesítéssel, a szabályszerű díj mellett, e tárgy tanításával is megbízható lesz.

Budapest, 1886.

A vall. és közokt. m. kir. minisztériumtól.

Uj magyar elemi iskola Brassó megyében.

A volkányi »Concordia« közszékhely-társulat mult évben saját erején egy csinos iskolát épített és szeptember hó 1-én megnyitotta azt. Az apró muzsa-sereg mintegy harminczan e hó 16-án adta meg a legelső nyilvános vizsgát Krippendorfer Gyula derék ifjú tanító vezetése alatt. A vizsgálaton a megyei tanfelügyelő elnökült. Jelen volt Galter ur, a társulat érdemes igazgatója és az összes bányamunkások férfiak és nők.

A tanterem és környéke kitűnő izléssel volt zöldgalyakkal és virágokkal feldisítve. A hires »Feketealom« deli tövében sikerült a magyar nyelvű első vizsgálat. Ének, írás, olvasás, számtan beszéd- és értelemgyakorlat voltak a tantárgyak, melyekből a kis sereg minden egyes tagja meglepő szabátossággal felelt. Az iskolaépület tetején magyar nemzeti lobogó hirdette az ártatlan gyermekek első ünnepét.

Vizsgálat után a kir. tanfelügyelő elismerését fejezte ki a vizsgálat szép sikere felett, a bányamunkások pedig örömkönyvek között köszönték meg Galter igazgatónak gyermekeik oktatása érdekében tanúsított áldozatkészségét.

Küüllőmegyék rovata.

A nagy-küüllőmegyei ált. tanító egyesület követező meghívót adta ki idei közgyűlésére:

Meghívó.

A nagy-küüllőmegyei ált. tanítóegyesület f. évi május hó 24-én d. e. 9 órakor tartja meg évi nagygyűlését Segesvárt az áll. el. fiu-iskola helyiségében; melyre uraságod mint annak tagja és minden tanügy barát tisztelettel meghívatik.

Tárgysorozat.

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés az egyesület évi működéséről.
3. Pénztárnoki jelentés.
4. Az orsz. képv. tanítógyűlés által kitűzött és

az egyesület tanító tagjai által feldolgozott tétel kö-zül, a közp. bir. bizottság által ajánlott munkák felolvasása és megvitatása mint következik:

a) A népiskolai közegészségügy. Rohné Szepessy H.

b) Az olvasókönyv használás módja. Benedek Mihály.

c) A természetrajzi okt. anyaga s módszere a népiskolában, kapcsolatban a mezői gazdaság háziipar és kézi ügyesség gyakorlásával. Gábor Dénes.

d) A felnőttek okt. a magyar beszéd elsajátítása érdekében. Rohn Nándor.

5. A választmányi tagok számának kiegészítése főjegyző esetleg egy jegyző választása.

6. Felolvasás az ujjnyújtásról. Rohn Nándor.

7. A pozsonymegyei tanítóegyesület malaczka-járás körének átiratos indítványa az isk. zászlóaljak alakítása tárgyában.

8. Indítványok:

a) Egy segélyalap alakításáról;

b) tiszteletbeli tagok választásáról;

c) az alapító tagoknak vál. tagsági joggal leendő felruházása iránt.

Jegyzet. 1. Az orsz. képv. tanítógyűlés v. és k.-ügyi m. k. min. ur ő nagym. által elejtetvén, a képviselő választás elmarad.

2. Tisztelettel kéretnek a tagsági díjjal hátrálkosok ezt magokkal hozni.

3. A gyűlés után tartandó közebédeni részvét díj 60 kr.

Segesvár, 1886. május hó 12.

Rohn Nándor, alelnök.

Városi ügyek.

Szolgálati utasítás a brassói városi rendőrség számára.

(Folytatás.)

6. §. A rendőrség külső megjelenése. A rendőrnek mindig szabályszerűen, tisztán és csinosan kell öltözködni. A haj rövidre nyírandó. A szakáll pedig akkép viselendő, hogy a szolgálati jelt el ne fedje. A dohányzás a szolgálatban meg van tiltva.

7. §. Egyenruházat. A rendőri személyzet szolgálatban az előirt egyenruhát köteles viselni és annak a városkapitány különös engedélye nélkül valamely hivatalos eljárást polgári ruhában végezni tiltva van.

8. §. Szükséges ismeretek. Minden rendőr a legszükségesebb törvényekkel és rendeletekkel megismerkedni és pontos hely- és lehető terjedelmes személyismeretet elsajátítani tartozik.

9. §. Nyilvános helyek látogatása. Tilos a rendőri személyzetnek szolgálaton kívül nyilvános helyeken a szolgálati jellel megjelenni, kivéve, ha a szolgálati kötelesség teljesítése végett egy különös eset alkalmával oda hivatik.

Általában a rendőri őrség tagjainak rossz hírű helyiségekbe járni szigorúan tiltva van. Tilos továbbá a társalgás feslettetű nőszemélyekkel és rossz hírnévű egyénekkal.

10. §. Titoktartás. A rendőrség tagjai hivatalos működésükről, nyert hatósági meghagyásokról és általában mindazon szolgálati ügyekről, melyek tudomásukra jutnak, illetéktelen egyének előtt titkot tartani kötelesek.

11. §. Ajándék elfogadás. Ajándékot szolgálatban, vagy már megtett szolgálat után, ugy szintén ingyenes étkezést elfogadni legszigorubban tiltatik.

12. §. Fegyverhasználat. A fegyver használata a rendőri őrségnek csak a következő esetekben van megengedve:

1.) Saját személye védelmére.

2.) Ha valamely fontos szolgálat teljesítésénél erőszakos ellenszegülés történik és minden más eszköz annak legyőzésére sikertelen maradt.

Mindkét esetben a rendőr felelős azért, hogy a fegyvert csak azon mértékben használja, a mennyiben az saját védelmére, vagy az ellenszegülés legyőzésére elkerülhetlenül szükséges és arra kell ügyelni, hogy az által okot nem adott személyek meg ne sértsenek. Támadólag fellépni oly egyének ellenében, kik semmi erőszakos ellenszegülést nem tesznek, vagy kik megszöknek, feltétlenül tiltva van és a fegyvernek minden könnyelmű, vagy szükségtelen használata esetén a vétkes ellen a büntető törvény illető határozatai fognak alkalmaztatni.

Támadólag csak büntetéseket ellen léphetni fel, kik a letartóztatásnál megszöknek és kiknek elfogatása a büntett nagysága és veszélyessége miatt felette szükséges.

(Folytatása következik.)

Helyi és vidéki hírek.

Elmaradt májális. A brassói állami elemi és polgári iskolák idei majálisa — mint értesülünk — elmarad. Okot erre a gyermekek között tömegesen fellépett himlő szolgáltatott.

Gyűlés. A brassói ifjak általános önképző betegsegélyző egylete f. hó 23-án, vasárnap délután pont 2 órakor tavaszi közgyűlést tart. A tagok ezután kéretnek pontos megjelenésre.

A vörös himlő ijesztő mértékben kezd városunk kisdedei között grassálni. Szerencsére eddig a baj még csendes leofyásu. Óvatosságot ajánlunk!

Színház. Kedden »Rip van Winkle«, Planquette regényes operette-je került előadásra. A munka zeneileg és kiállítás dolgában a rendesnél nagyobb igényekkel lép fel és azért csak dicsérhetjük Polgár Gyulát, hogy az ujdonság e két követelményének a kisvárosi, szerényebb körülményeikhez képest elég jól megfelelni iparkodott. R. Planquette, kinek első operette-je »Angot«, egyszersmind a legjobb és legnépszerűbb, későbbi munkáiban ugyan nem éri utól könnyed muzsájának első termékét (mintha »Angot«-val kimerítette volna zeneszerzői képességét), de felalálás, eredetiség szempontjából gyengébb műveiben is mindig dallamos, behízelgő, izléses s a francziákat általában jellemző formatökélyvel ír; néha-néha pedig a legjobb idejére emlékeztető zenei motívumokra talál s azokat értelmesen nagy hatással ki is aknázza.

— Az előadással meg lehetünk elégedve, habár egyenletlen is volt. Látszott, hogy egyik számra a betanulásnál több gond fordított a másiknál. Legsikertelenebb s igazán kifogástalan volt az első felvonás, mely élénken, biztosan ment; a leghathatósabb s jól énekel zenerészletek különben is ebben foglaltatnak. A második felvonásban a csinos diszletek (Hudson szellemkapitány barlangja) és Polgárné, mint a kék hegy tündére, sokat elfelejtetett; a karok, melyek az első felvonásban oly precize énekeltek, itt már vesztek biztonságokból, mit a 3-ik felvonásban, hol egyáltalában kevés az ének, már nem lehetett jóvá tenni. A czimszerepet Váradi József játszotta; organuma erős, biztosan énekel előadással s hévvel. Gyönyörűen sikerült a sok jó között különösen entreédala. Alakítása különben nem csak ének, de játék dolgában is kitűnő volt. Tanácsképen azonban ajánlanók hangjával kevésbé pazarul banni a darab kezdetén, mert még nála is észrevehető lesz végefelé a fáradtság. Polgárné (Lisbeth) szerepe színészi követelményeinek a nála már megszokott biztos, eleven játékával, toilette-jeivel sikeresen eleget tett; éneke is, a darab kezdetén, mielőtt tehát beléfaradt volna, a szokottnál jobb dispositiója következtében, elfogadható volt. E két főszerepen kívül még csak kettőről kell kiérdemelt elismeréssel megemlékeznünk Szilágyi Etelről (Katrina) és mozgékony nevetető mimikája miatt Sziklairól. A többiek, mint Váradiné (Charlotte), Szabó Gy. (Jean Nick), Bárdy (Van der Bilt) élvezetes ensemble-t képeztek. Igen nagy s sympatikus hatással volt a két szereplő gyermek Váradi Mariska és Veres Bandika; különösen az első, gyermekkorához ritka biztossággal s bájos módon játszott. Végül nem mellőzhetjük dicséret nélkül Vári Józsefet sem új és csinosan festett diszletei miatt. — Közönség szép számban volt.

Öngyilkosság. Cseke Véro, csik-szentsimoni születésű 17 éves szolgáló leány tegnap reggel 7 órakor magát a faszinben felakasztotta, honnan a városi kórház halottas-kamrájába szállítottatott.

Halálozás. Alsó-Fehérmegyei bizottságának halottja van. Mint a hozzánk beküldött gyászjelentésből értesülünk, Soltész Nagy János, a gr. Teleki család uradalmi felügyelője, Alsó-Fehérmegyei társadalmának egyik igen tevékeny s közszeretben álló tagja, hosszas szenvedés után élete 65. évében Kercesorán elhunyt. Temetése f. hó 13-án ment végbe általános részvét mellett Alamorán. Béke hamvaira!

A spanyol királyné, fiu gyermeket szült; XIII. Alfonz leendő. A kamara és a szenatus imponans kifejezést adott az új király születése fölötti örömeinek.

Szerencsétlenség. Folyó hó 2-án Dengel János pénzügyőri fővigyázó a Priesketői szakasz számára Csik-Gyimesből leendő élelemszállítással bízott meg. Visszautazása alkalmával a szekér a Tatros folyóba dőlt olyformán, hogy a fővigyázó a szekér alá került; a kocsis egy kézzel a lovakot, más kézzel pedig a fővigyázó fejét tartotta, hogy a vízbe bele ne fulladjon. A baleset a laktanya közelében történt, a kocsis segélykiáltására két pénzügyőr oda sietett s megszabadította a szerencsétlent a veszélyből. Azonban teste már annyira össze volt zúzva, hogy annak következtében folyó hó 13-án kiadta lelkét. A szerencsétlen fővigyázó utolsó óráiban meghagyta, hogy a Gyimesi temetőbe zene kíséretében szállítsák, mely utóbbit azonban a csik-szeredai biztosság nem engedte meg. Sorsa nagy részvétet keltett.

Knapp Mihály fényképésznek lapunk mai számában foglalt hirdetésére felhívjuk a t. közönség figyelmét. Nevezett műteremben a helyi s vidéki közönség előtt kitűnő hírnévnek örvendő Blösz Károly fényképész és akadémiai festő működik, ki nem rég tért vissza Brassóba. Ajánljuk Knapp műtermét a t. közönségnek.

Törvényszéki csarnok. A brassói kir. törvényszéknél mint II-od foku bíróság által 1886. évi május hó 20-án tartandó bünyügyi ülésben előadatik: Deák Sándor elleni becsületsértést ügy; Deutsch Katalin, Dates Todor Juon, Komra Nicolae és Zoszim Stefan és társai elleni külön-külön álló becsületsértési ügyek.

Brassai piaci árfolyam

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1886. május hó 20-án.

Román papírpénz a 20 frankos	8.70	vétel 8.72	eladás
ezüstpénz a 20	8.65	8.70	
Napoleon'd'or (aranypéz)	10.—	10.02	
Török lira	11.28	11.30	
Arany	5.88	5.90	
Orosz papírrubél	123.1/2	123.25	

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szerényi József.

Szám 3481./1886.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyküküllőmegye közönsége folyó 1886. évi február hó 22-én tartott rendkívüli bizott. közgyűlésében 26—1002./86. szám alatti határozatával a megyei utvonalakon a folyó évben építendő műtárgyaknak építését három csoportba osztva engedélyezte.

I. csoport.

1) Hégen-szentágothai. 2) Dános-jakabfalvi. 3) Sáros-berethalmi. 4) Medgyes-voilai-ut szent-ágotháig. 5) Nagy-Selybükösi utvonalakon, 4198 frt. 42 kr. előirányzattal.

II. csoport.

1) Segesvár-fogarasi. 2) Medgyes-szentágotha voilai uton Szent-Agothától Voilaig. 3) Nagy-Sink-nagy-sárosi. 4) Néthús-nagysinki utvonalakon 8303 forint 57 kr. előirányzattal.

III. csoport.

1) Hévíz-kucsuláti. 2) Kőhalom-homorod-kaczai. 3) Homorod-mirkvásári. 4) Nagy-sáros-kőhalmi. 4) Lemnek-szász-

kereszturi 6) Alsó-Rákos-Ágostonfalvi utvonalakon 7419 frt. 68 kr. előirányzattal.

Összes előirányzati összeg 19921 frt. 67 kr.

A fennirt munkálatok foganatosításának biztosítása czéljából f. év **május hó 31-én d. e. 10 órára** a megyei alispáni hivatalos helyiségben zárt ajánlati versenytárgyalás tartatik.

Versenyezni szándékozók 5% bánatpénzzel ellátott helyeges írásbeli zárt ajánlataikat akár az összes vonalakra, akár csoportonként külön a fennirt időig alólirhoz beadhatják.

Később érkező ajánlatok, nem fognak figyelembe vétetni.

A műszaki műveletek és részletes feltételek a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők s épen ezért versenyezni kívánók kötelesek zárt ajánlataikba beírni, hogy a feltételekről tudomással bírnak és azoknak magukat mindenképpen alávetik.

Segesvárt, 1886. május hó 6-án.

Szoboszlai,

(215) 2—3 Nagy-Küküllő-megye alispánja.

Egyenruhák

cs. kir. és m. kir. tábornok, törzs- és főtisztok, valamint altisztek és legények, egyévi önkényesek, m. kir. pénzügyőrök, csendőrség, rendőrök, hadastyánok, tűzoltók, vasúti, posta-, távirat-, erdészeti tisztok és erdészek, gazdasági akademikusok, megyei hajdúk és egyáltalán bárminő egyenruhát viselő testületek avagy egyének számára, ugyiszint az egyenruhához tartozó

felszerelési cikkek

a mindenkor legújabb szabályoknak s a kor igényeinek megfelelően megrendelhetők

TILLER és TÁRSA,

a cs. kir. és m. kir. hadsereg szállítóinál Budapesten, Károly-körút 22.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek. (168) 2—5

Szám 362. — 1886.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A fogarasi magyar királyi államépítészeti hivatal területén lévő **Torda-Nagy-Szeben-Brassói** államuton 1887., 1888., 1889., 1890., 1891. és 1892. évek eszközözlendő kavicsszállítás biztosítása iránt a folyó 1886. évi **junius hó 16-ik napján** a magyar királyi közmunka- és közlekedésügyi miniszterium és a fennírt államépítészeti hivatal helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján versenytárgyalás tartatik.

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium segédhivatalainak igazgatójához, vagy a fennírt államépítészeti hivatalhoz czimezve, legkésőbb a kitűzött tárgyalási nap d. e. 10 órájáig nyújták be. — A később beérkezett ajánlatok, valamint általában a bármikor beérkezett táviratok figyelembe vétetni nem fognak.

Az öt pecséttel zárt ajánlatok borítékán a czimezésen felül világosan kiírandó az államépítészeti hivatal és államút neve, melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az építészeti hivatalnál átvehető ajánlati minta és felosztási kimutatás szerint teendők.

Az esetben, ha oly könnemre tételik ajánlat, mely a miniszterium által helyben hagyott, az építészeti hivatalnál kitett kőmintától eltér, a szállítani kívánt kőanyagának a vállalkozó pecsétjével ellátott két mintája az ajánlathoz csatolandó s egyúttal a felosztási kimutatás 7. rovatában a termelési hely is — honnan a szállítás foganatosítandó lesz — megjelölendő.

Egy-egy utárszetre nézve csak egy ár hozható ajánlatba, mely a miniszterium által helyben hagyott s az építészeti hivatalnál kitett mintára, vagy bár attól eltérő, de legalább is oly minőségű anyagra kell vonatkoznia.

Minden ajánlattevő az ajánlatok beadására kitűzött határnaptól kezdve, nyolcz hétig kötve marad ajánlatához s a már benyújtott ajánlatok többé vissza nem vehetők.

Az építészeti hivatal területén átvonuló minden egyes állam-út vonalra külön ajánlatok nyújtandók be.

Azon állam út-vonalok csupán egyes részeire vonatkozó ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékelt felosztási kimutatás szabályszerűen helyegezendő s mindkettő ajánlattevő által aláírandó.

Az ajánlathoz a bánatpénznek az adóhivatalba, illetőleg állampénztárba történt befizetéséről kiállított nyugta csatolandó.

A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztásban kitett mennyiség után az ajánlattevő által ígért árak összegének legalább 5%-át kell kitennie.

Készpénz, vagy értékpapírok az ajánlatok mellett el nem fogadtatnak.

Azon ajánlattevőknek, kiknek ajánlatai nem fogadtattak el, bánatpénzüket az árlejtés eredménye feletti határozat hozatal után fog kiadni.

A tett ajánlat az illető vállalkozóra nézve azonnal, a kimutatásra nézve pedig csak azon naptól fogva kötelező, a mikor az a közmunka- és közlekedési miniszterium által elfogadtatik.

A szállítandó kavicsmennyiség átlaga a szállítási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta és ennek mellékletét képező felosztási kimutatás és kőminták az államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők, illetve átvehetők.

Kelt Fogarason, 1886. évi május hó 12-én.

(201) 2—3

Sompek József,
kir. főmérnök.

Kert és terem megnyitás!

Szombaton, f. é. május hó 22-én megnyitattik

a „**Gambrinushoz**” czimzett

kert és ujonnan épült terem

Ó-Brassó, 659. a „Zöldfa” szálloda fölött.

A megnyitással kapcsolatos **HANGVERSENY**, a helyb. katonai zenekarral.
Belépti díj 20 kr. Kezdeté este 8 órakor.

T. cz. Hivatkozással a fennebbire, bátorkodom értesíteni a n. é. közönséget, hogy nem kiméltem sem költséget, sem fáradságot, hogy kerti termemet Brassó hasonhelyiségei legszebbjének s legkellemesebbjének átalakítsam. Nem kevésbbé fogok törekedni kitűnő konyha s jó italok által a t. közönség minden igényét kielégíteni, csak kérem b. tömeges látogatásukat, — melyet remél

(216) 1—2 kiváló tisztelettel **Kless György,** vendéglős.

Fényképészeti műterem.

Van szerencsém ezennel teljes tisztelettel értesíteni a n. é. helybeli s vidéki közönséget, hogy

fényképészeti műtermemet

Nagy-utca 504. szám alatt, Papp Ferencz ur házában

saját nevem alatt megnyitottam. — Műtermem vállalkozik mindennemű a fényképészet körébe vágó munkák gyors, pontos, izléses s művészi kivitelű elkészítésére

a lehető legjutányosabb árak mellett.

Kérem a n. é. közönség szives jóindulatu támogatását.

Mély tisztelettel **Knapp M.,**
fényképész.

(213) 1—*

Mindenféle ruha- és kalapdiszek legújabb divat szerint.

Laskai Árpád

(124) 13 20

NŐI DIVAT- ÉS KÉSZ ÖLTÖNY-RAKTÁRA

(Brassó virág-sor, 325. sz. a.

ajánlja a t. cz. közönségnek a

tavaszi és nyári évadra

ujonnan berendezett üzletét, ugymint: Divatszövetekben, fekete és színes cachmirok, selyemszövetek, selyem- és angol bársonyok, gyöngydiszek, vásznak, chiffonok, oxfordt, creton, szalag, csipke, virág, disztollak, kesztyűk stb. a legjutányosabb árak mellett.

Felső és ruhamegrendelések gyorsan és olcsó árak mellett készítenek.

Nagy raktár férfi- és női fehérneműekben.

Elismerési oklevél.

1873.

Bécsi világkiállítás

BEER J. unokaöcscse

butorgyári raktára

Brasó, nagy-utca 526. sz.

ajánlja gazdagon felszerelt raktárát kizárólag jól, rendesen s gondosan dolgozott butorokban a legolcsóbb árak s biztos kezesség mellett.

Ugyanitt díofa s egyéb tönkök vásároltatnak. (87)22—25

Minden versenyt tulnyomó olcsó árak és szilárd kiszolgáltat.

Figyelemre méltó**Tutsek E. temetkezési intézete Brassóban**

Nagy-utca 543. szám, a Montaldo-féle czukrázattal szemben.

Alólirt temetkezési intézet ajánlja a nagyérdemű közönségnek előforduló halálesetek alkalmára jól berendezett raktárát, hol minden e szakmába vágó a temetkezéshez megkívántatkozó cikkek dús választékban és feltűnő olcsó árakban találhatók.

Intézetemben bármikor szolgálhatok a legizlésteljesebben összeállított „Luxus” illetve finom halotti kiállításokkal is, melyeket nagyon illó árban számítok.

Továbbá átvállal intézetem mindennemű és rangú teljes kiállításokat. Kapu- és szabadszítések osztály szerint, olyformán, hogy az illető gyászoló családnak semmi utánjárásra nem lesz szüksége, melyeket gyorsan, pontosan, izlésteljesen összeállítva, és jutányos árban elvégez.

Raktáramon dús választékban találhatók külföldi készítésű galvanizozott pléh koszoruk porcellán virágokkal díszítve, ugyiszintén nagy kiválasztás a legelső bécsi gyártmányú művirág-sírkoszorúkból.

Koszoru-szalagok minden színben, a legolcsóbbtól a legfinomabb fajtáig.

Az intézet saját hallotti diszkocija

a szükségelt halottvivőkkel együtt a nagyérdemű közönség becses rendelkezésére áll minden időben.

Bizományi gyári raktár a bécsi orsz. szab. hermetizálású legmen-tes érczkoporsókból minden nagyságban sima és diszes kiállításban.

Nagy raktár saját gyártmányú fakoporsókból minden fajta és nagyságban a legválasztékosabb kiállításokban és olcsó árakban.

Végül pedig utánjárás megkimélés és kényelem tekintetéből, van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a brassói halotti társaságban beállt tagoknak a halálesetével esedékessé vált részvényük „könyveskéjük” intézetemnél készpénz gyanánt fogadtatik el a teljes értékben.

Előforduló haláleseteknél bátor vagyok a nagyérdemű közönség becses pártfogását kérni, és maradok kiváló tisztelettel

TUTSEK E.,

temetkezési intézet-tulajdonos.

(52) 6—24

Nagy raktár saját gyártmányú fakoporsókból, minden szín- és fajtákban.

Brassó. ALEXI könyvnyomdája.